

קוב:

כל הבשר פרק שמיני חולין

עין משפט
ג' מצוה

מסורת הש"ס

צא א מ"י פ"י מהל'
מחללת אסורות הל'
טו ספג לאין קל קמח
ושי"ע יד ס"פ ספ"ג ב'
צב ב מ"י שם ספ"ד הל'
לו יע"ש כ"ח כ"ח
ת"ש"ע שם ספ"ד ג'

רבינו גרשום

פי אמר שמואל הכי
והאמר שמואל כבר
שחקן כלומר פי אמר
שמואל אין מניחין כל
התם להבשר (בבלי) [עד
שיכלה וכו'] הא בלא
ארכוסית מניחין וכו' וכו'
אע"פ ועדיין לא נכלה כל
צרכו והאמר שמואל כבר
שחקן עליה כי הוא הוא
דבשר צלי הוא ואף על פי
כן אמר: אבן (ורפ"ה)
[דוחקא] דכתיב פליט
הרש: הספיק לרבות
צ"ל: כלומר אלה הספיק
וגי' טמאים לא כתיב אלא
הטמאים לרבות צ"ל וכו'
צ"ל כשזכר פטו כשזכר
מלוח: ורשב"א: שמואל;
ק"פ: כדפרש"י כחוד
והרובע פירמא, [והוא]
בשר מבושל יותר מראי
שאני דומה שיהא שר
אע"פ: טמא:

דגים ועופות שבהן זה עם זה אסורין. הדגים לבדן והקשה
רבינו שמואל ד"כ הו"ל דגים שמתלן עם עופות אסורין
ו"ל ד"כ הוה משמע אפילו העופות תפל והדגים מלוחים כמו דג
טבור שמלחו עם דג טמא דבסמון דמיירי בטבור מלח וטמא תפל
וזה אינו כי בענין זה לא היו הדגים
אסורין ונראה דאין העופות נאסרים
מהדגים שנאסרו אפילו לאותו פירוש
שכלל אסורין אמרין מחיכה ענמה
נעשית נבלה אם האיסור ענמו הולך
ומתפשט והאמר שגם מן הדם שנבלע
דגים נפלט מקלח עם ציר הדגים
ונבלע עופות אף על פי שכולה אין
פולטין להיות מותרין על ידי כן כיון
דכבר גמרו פליטמן דמ"מ אין סברא
לקרמיהו הוא דאמר א' לעיל דלא שריק
במליחה כמו נבלה וידגים דרפו
קרמיהו הוא דאמר א' לעיל דלא שריק
דס עופות מנייהו: ודגים רפו
קרמיהו ופ"י ע"פ יעופות קמי"י. פירש
קונטרס אכל בשר וצמר כמו שזה
עושה לפטו כן זה עושה לפטו
ועי"ש פולטין וכל וכו' שנתחון

ומשפיה. כמו (ב"מ דף טו.) השופה יין לחצירו קול"ר כלומר יערה
השומן העליון נגמח מכלי אל כלי כדי שלא יתערב הדם בו. ור"ח
בבלות גדולות דדוקא נקט מרי גללי כלומר מעט מלח אבל מלח
הרבה פוסק כה הדם ועושהו כמים והוא נעקר ומתערב עם
השומן: ומי אמר שמואל הכי.
דלאחר שיכלה גם מראה אדמונית
שבו נשאר: והאמר שמואל כו'.
והאי דאמר כבר נבלה: שאני הסם
דאגב דוחקא דסכינא פליט. לעולם
כשמעלה תמרחו אין הדם יוצא ממנו
ע"י האור ושמונית הוא ומוטר אבל
כשחמכו וכובש עליו את הספיק הוא
דוחקו ואם נשאר בו דם דוחקו והוא
יוצא: דגים ועופות. לאו דווקא עופות
דכל שכן בשר אחר לפי שהוא קשה
במשר עופות: אסורין. [הדגים
לבדן] שהם יוצא מן הבשר ונבלע
בדגים: אפילו עופות ועופות [גמי]
אסורין. דלאחרין לקמן (דף ק"ג.)

תורה אור השל"ם

1. אלה הטמאים לבם
בכל השרץ כל הנגע
כרם במתה יטמא עד
הערב: ויקרא י"א א'

גלין הש"ס

נב' א"י דגים וכו'.
כ"ח ה"ה ה"ה ה"ה ה"ה
א"ש: שם האמר צ"ח
והושבן וכו'. ע"ל דף קנב
ע"כ ח"פ ד"ה למינהו ודף
ק"פ ע"כ ח"פ ד"ה
נבלה:

הנהרות מדר"ב

רשב"ר
א' ד"ה ד"ה דגים וכו'
מליחה כמו נבלה ובדגים
וי' הוא דאמר דלא שריק
וי' פ"ל: [ב] ה"ה דגים
וי' ופליטת דם העליונות
עם של אה. מלח או
מתק. וי"ב ח':

לעו רש"י

קול"ר. השער אשתייט
[אשתייטין]. סנה:

מוכא רש"י

הטמאים. כשלים מוכי.
וה"ה יודא קריש וכו' וכו'
ע"כ אלה הטמאים לבם
בכל השרץ. ה"ה יע"ש
ובכורות וכו'. צ"ח. ש"ח
ה"ה וכו'. וק"פ. וק"פ.
בשר וקטלות שבשלי
קריה וכו'.

טרוד לפטו אינו בולע וכמו כן פירש בסמון [לקמן דף ק"ג.] גבי רב
שפת דמלח גרמא גרמא דמסיק אלא לא שגא ויכיש בקונטרס
ל"ש ומותר דכל זמן שטרודים לפטו אין בולעים וכשהוא זה כבר
נח זה ולפירושו ח"מה שמתלחן הרבה מחיכות יחד זו אחר זו ומניחין
שניה על הראשונה וכן שלישית וכן רביעית אפילו יש כמה מחיכות
אע"פ שהראשונה גומרת פליטתה תחלה ופשיטה דאלא לא שגא
(נמי) משמע (י) שמתור מלח כל אחד ואחד בפני עצמו וכן מפרש
ר"ח (אלא לא שגא) ש"ע"ש שהתחון פולט תחלה אינו נאסר ולמה
מותר כיון שפליטת התחון קודמת ונראה דהיינו טעמא משום
דדם משרק שריק במליחה כמו נבלה וכי היכי דשרי נבלה בשרא
עלי בשרא אפילו לכתלה אע"פ שכלה תחלה פליטתה נצד התחון
של דג האש משום דמשרק שריק הוא הדין נמי במליחה דשרי כה"ג
ודגים דוקא משום דרפו קרמיהו אסורי משום דרכיבי ונבלע הדם
בחוץ ולא שריק מנייהו ומיהו היכא דאיכא גומות נצד עליון של
תחתות דלא מלי שריק קשה למה יהא מותרין דמעשים בכל יום
שמואלין גומות [בתחתיות] התחתונות מלכות ציר ונהגין בדבר
היתר וי"מ משום פליטת ציר מושכת הרבה אחר פליטת הדם וכל
זמן שמוסף פליטת הציר פליטת מן העליונות אחר פליטת הדם וכל
כן לפי פליטת דם העופות מושכת אחר פליטת ציר הדגים והי"ר יוסף מאורליני"ש היה אומר לפי שפליטת הדגים נגמר קודם התחלת
פליטת העופות לכן אין פולטין עוד מה שבולעין מן העופות אבל בשר ובשר כיון שלא נגמר פליטת דם תחתון קודם התחלת
בלעית מן העליון אין דרך פליטתה נסתמת דהואיל ופתחו לפטו לא יתחס עד גמר פליטת החיכה שעליה וכן אם מלחו שלישית
ונתנו על העליונות קודם גמר פליטתה התחתונה פולטת עד שתגמור השלישית פליטתה וכן לעולם כל מה שיתנו עליה תכלע ותפלט
כיון שלא נתנה רגע אחת וא"כ נתי דלפי שני הטעמים האלו אין לאסור מחמת פליטת החיכה העליונה מ"מ לאסור מחמת דם הנבלע
במלח שבין החיכה לתחתונה שגמחה צ"ר שבגומות אחר פליטת כל הדם והציר דכשלא כל החיכה מלחה דעלמא אין המלח שעליה
אוסרה לפי שמועט הוא הדם הנלוו במלח ואינו יכול עוד לזוז משם כלל אבל כאן שנמחה המלח בציר שבגומא ונעשה לזול היה לו
לדם זה לאסור כדי קליפה ושגא לא אמרין מליח הרי הוא כרותא אלא בשעת פליטה אבל אחר גמר פליטה לא חשיב כרותא דפסק
כה המלח מחמת הפלטה את הבשר ויוצא כה המלח עם הדם אי נמי י"ל שהמלח שעל הבשר מעכב הדם הוא מליכסו בשר ולפי אופן
השני טעמים שפירשתי דכל זמן שהתחתונה פולטת דם העליונות עם ציר שלה [א] או כל זמן שפתוחה לפטו ופליטתה עליונה
ופולטת לרין להתחין לתחתונה עד שפשיטה העליונה שיעור צליה שעד אותה שעה אין התחתונה יוצאת מידי דמה ומיהו עדיין י"ל
טעם אחר דכל זמן שהבשר טרוד לפטו ציר אין בולע דם וחונן פליטת הציר אינו כלה כל כך מהרה ומכל מקום בשר שבחון הציר
כגון כבלי שאינו מנוקב אין להציר מטעם זה דאין לו עם כה לפטו מחמת שהוא שקוע בחון הציר ויבולע והיינו טעמא דשמואל דאמר
לקמן (דף ק"ג.) אין מולחין אלה כבלי מנוקב דאע"פ עדיין לא גמר הבשר פליטת דמו בולע כדפרישתי והיכא דנחיה של חמיכה בחון
הציר וצליה בחון מה שבחכו אסור ומה שבחון כדפרישתי לעיל בפרק גיד הנשה (דף טו.) גבי גדי שללחו בחלבו והיכא ששהה
הבשר במלח כשיעור צליה על דף אחד ואח"כ הושם בניגית ושהה שם כל הלילה ואחר כך נמלח הכלי מלח מין מן המליח שיצא מן
הבשר אירע מעשה צניחו של רש"י והשיב דמאחר ששהה הבשר במלח כדי שיעור קודם שהושם בכלי אין המים הנמלחים בכלי מין
דס אלא מוחל בעלמא וכן נראה ומדע שאותו המוחל הוא היתר מיד כששהה שיעור צליה הוא מותר להדיחו ולבשלו בקדרה אע"פ שלא
נפלט ממנו המוחל היוצא אח"כ ואין לאסור נמי המוחל מחמת המלח שעל הבשר שנמחה בתוכו דלם מכת זה בלתי לאסור בשר הנפול
באותו מוחל לפי שיש בו רוב מלח שעל הבשר ואין נאכל מחמת מלחו יתחשב כרותא ואוסר את הבשר א"כ גם מטעם זה יאסר כל
הבשר שבעולם כשמניחין אותו בחון הכלי להדיחו שנמחה המלח שעל הבשר צניחו דמה לי מים מה לי מוחל כיון דשנייה של היתר
אלא לרין לומר שהדם שבמלח מחייב בו ואין בו כה ליבול בשר אלא עומד במקומו אע"פ שנמחה בחון אותו מוחל כמו שפי' גבי
אותו גומות שבבשר דמה לי גומא מלאה ציר ומה לי כל הבשר בחון הציר או מטעם שפסק כה המלח מחמת שהפליט הבשר ולא
חשיב כרותא כדפרישתי לעיל ומי"מ אין להקל שכבר נהגו העם אסור: **הטמאים** **אסור** צ"ח. דרשה גמורה היא גבי שריט

ובמה חון מגבי דגים כדפרישתי בפרק גיד הנשה (לעיל דף טו.) גבי שאני ציר דיעשה בעלמא הוא:
ורובבן וק"פ. ש"ח. ו"ה' ומיפוק ליה ממשרת ליתן טעם כעיקר דמשם אתה דן לכל המורה דכתיב פרק אלו עוברין (פסחים
דף מד.) וי"ל דעיקר דרשה לא אינטרין אלא לרין ושאר היו אסמכתא בעלמא כדאמר פרק אלו מליחות (ב"מ דף טו.) גבי
והתעלמת דעיקר קרא לזון ואינו לפי כבודו אי נמי אינטרין נמי לרובבן וק"פ. דמייתא לה אהמה השרק וגממו דהו
כאכילה דס"ר דבשר אלא מייחב כיון דאכילה כתיב בה ויכ' איתא כשעור והרובב (לקמן דף ק"ג.) דמייתא לה אהמה לה החלב
וגממו ואם תאמר אם כן היכי דריש מינה לרין אסור כיון דאינטרין להכי ויש לומר דשקוליס הם ומציר גופיה לא היה שמעינן דלהו
שמה כאכילה דהו מניחן לאוקומי כשהקפסו ואכלו: וק"פ. ש"ח. כשעור והרובב (גו"ש) מפרש קיפה פירמא ופירין הוא עצמו
ליטמא עומתא אכולין אלא מאי קיפה תגלין ויהיה יכול להיות צין פירמא צין תגלין דאחא לאשמעינן דשמייתה כאכילה וכן פירש
בקונטרס פירמא בשר ותגלין הנקפה בשולי הקדרה ומיהו לא היה לו לומר הנקפה: